

OBSAH

Úvod	9
1. Výchova trestáním	15
1.1 Přestupky	15
1.2 Tradiční přístupy rodiny a školy k řešení problémů v chování ..	18
1.2.1 Rodina	18
1.2.2 Škola	20
1.3 Místo (úloha/role) trestů a odměn ve výchově	22
1.3.1 Odměny, pochvaly	23
1.3.2 Trestání	24
2. Výchova bez trestů	34
2.1 Odlišnosti cílů výchovy dítěte a dospělého	34
2.2 Jaké chceme dítě, jakého chceme dospělého?	38
2.3 Tělesné tresty, křik	40
2.3.1 Proč jsem proti bití dětí?	41
2.4 Odměny	43
2.5 Jsou rodiče a učitelé také jen lidé?	45
2.6 Výchovné tradice – stereotypy	47
2.7 Výchovné styly	49
3. Jak řešit kolizní situace bez trestání?	51
3.1 Být s dítětem	53
3.2 Pozitivní přístup k výchově	55
3.3 Brát dítě takové, jaké je	58
3.4 Začít včas a od maličkostí	60
3.5 Respekt a autorita	63
3.6 Pravidla, hranice	65
3.7 Přejmenování	69
3.8 Prevence – předvídání, předcházení problémům	71
3.9 Trpělivost	74
3.10 Tělesný kontakt	77
3.11 Méně mluvit a více konat	78
3.12 Mluvte s dítětem	80

3.13	Důležité jsou reálné úspěchy, pokroky dítěte	80
3.14	Posilování odpovědnosti dítěte za vlastní činy	82
3.15	Životní cíle	86
3.16	Zobecňování	87
3.17	Neoplácet stejným	88
3.18	Odebrání výhod	88
3.19	Zacházení s dítětem jako s mladším	89
3.20	Neexistují univerzálně úspěšné postupy	90
3.21	Na řešení není čas	91
3.22	Fyzická převaha	92
4.	Řešení běžných výchovných problémů	94
4.1	Dítě neposlouchá	95
4.2	Dítě se nechce mýt, jíst, svlékat, oblékat, jít spát	95
4.3	Dítě se vzteká	98
4.4	Přestupky proti pravidlům ve škole	100
4.5	Dítě je vulgární	102
4.6	Dítě je agresivní	104
4.7	Dítě lže, podvádí	105
4.8	Krádeže	108
4.9	Kouření, pití, užití drog	110
4.10	Trestný čin	113
5.	Efektivní výchovné postupy	114
5.1	Vyjednávání	114
5.2	Komunikace mezi dospělými a dětmi	116
5.3	Řešení problémů jako sportovní utkání	116
5.4	Nezačínat nejtěžším kalibrem opatření	118
5.5	Umožnit dítěti čestný ústup	118
5.6	Zesílit a zveličit následky	120
5.7	Individuální výchovné plány nejen ve škole	120